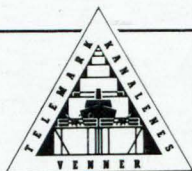

SLUSEGLØTT

Nr. 3 - 1986 2. årg. Medlemsblad for Telemarkkanalenes Venner

TELEMARKKANALENES VENNER

Hvem sitter i styret og komiteer?

Ta kontakt med oss pr. telefon
eller send oss noen ord.

STYRET

Kjell Dahl, formann . . . . . tlf. (035) 85 001
Ellen de Vibe, v. formann . . . tlf. (035) 28 186
Øivind Bekkevold, st.medl. . . . tlf. (035) 84 835
Halvor Landsverk, st.medl. . . . tlf. (035) 20 897

VARAMENN

Vidar Edvardsen . . . . . tlf. (035) 36 435
Reidar Jenssen, kasserer . . . . tlf. (035) 21 256

MARKEDSFØRINGSKOMITEEN

Gerhard Hedlund, kont.m. . . . . tlf. (035) 84 322

TEKNISK KOMITÉ

Tore Kvaale, kont.m. . . . . tlf. (035) 53 231

VERNEKOMITEEN

Jahn Jahnsen . . . . . tlf. (035) 53 231

Ang. BANEGÅRDEN

Vidar Edvardsen . . . . . tlf. (035) 26 435

HISTORIEKOMITEEN

Halvor Landsverk, kont.m. . . . . tlf. (035) 20 897

I REDAKSJONEN

Per Svein Bratsberg . . . . . tlf. (035) 23 157
Øistein Dalland . . . . . tlf. (036) 61 264

Foreningens adresse:

Telemarkkanalenes Venner
Postboks 372 - 3701 SKIEN
Bankgiro: 8153.20.00564
Postgiro: 2 10 09 49

FORSIDEBILDE

*Fra Hogga sluser,
løftehøyde 7 m, 2 sluser*

Velkommen hjem - M/S «Inland».

Lørdag 15. november kl. 14.00 la M/S «Nessvaag» (som båten heter i dag) til ved Ulefoss brygge og dermed får vi håpe at M/S «Inland» er kommet hjem for godt. «Inland» forlot distriktet etter at den ble ombygd til lastebåt i 1956 ved Grenland mek. verksted. Interesseseselskapet på Ulefoss har som målsetning at «Inland» skal være klar for oppgaver på kanalen fra 1988-sesongen.

Vi skrev i siste nr. av «Slusegløtt» at vi savnet en fremdriftsplan for hvem som skal gjøre hva i Kanalen. Fra Kanalkontoret har vi fått et svar på dette savnet som er å lese på side 4 og 5.

Nå gjenstår det bare å se om planene kan settes ut i praktiske handlinger og at vi får en fornuftig oppfølging av planene.

I rammen til venstre på denne siden har du navn og tlf. nr. på lederne av komiteene, ikke vær beskjeden! Ta kontakt med den komiteen du kunne tenke deg å jobbe i.

Da får jeg til slutt ønske alle lesere av «Slusegløtt» god jul og takk for i år.

psb

Stoffrist neste nr.
fredag 23. januar 1987

Foto fra havneområdet i Skien, 1867.

VI MÅ BLI FLERE!

Telemarkkanalenes Venner er kommet godt igang med div. arbeider, men vi er avhengig av våre medlemmer for å nå våre mål. Pr. idag er vi ca. 350 stykker. Det er ikke nok! Vi trenger derfor **din** hjelp. Kjenner du noen du tror vil bli medlem? Fyll ut nedenstående slipp og send den til oss — eller ring en av styremedlemmene.

(Navn og telefonnummer finner du på s. 2.)

Til Telemarkkanalenes Venner - Postboks 372 - 3701 Skien

Navn: .....

Adresse: .....

Postnr./sted: .....

Nytt fra Kanalkontoret

v/Tor Bjørvik

I forrige nr. av «Slusegløtt» ble det etterlyst en fremdriftsplan for tiltak i kanalen. En slik plan er en del av mine oppgaver ved Kanalkontoret. Når planen ikke har kommet lenger, skyldes det at en rekke nødvendige tiltak med tidsfrist har stått i kø for å bli realisert. Men selv om vi har gått på slike tiltak uten en samlet plan, har likevel alle tiltak vært ledd i en lang-siktig strategi, nemlig å gjøre Telemarks-kanalen til en skreddersydd turistkanal og en turistattraksjon av internasjonalt format.

Å lage en fastspikra framdriftsplan for alle tiltak i kanalen tror jeg er en umulig løsning. Utvikling av kanalen må skje i samarbeid mellom kanalselskapet, fylkeskommunen, kommunene og private interesser. Interessen for kanalen er nå større enn før på alle hold. Likevel vil selvfølgelig lokalt initiativ og interesse variere. Jeg er overbevist om at et vellykket resultat er avhengig av mennesker som kan og vil satse, og at vi i kanalen bør støtte opp om slike mennesker for å få et bedre tilbud. En plan må altså være så romslig at den gir rom for slike initiativ, om de nå kommer fra kommuner, private personer eller andre.

I løpet av de snart 2 åra jeg har vært i kanalen, har jeg fått en masse erfaringer og samlet mye materiale som vil være til nytte ved utarbeiding av en tiltaksplan for kanalen. Jeg tror faktisk det har vært nyttig å jobbe med praktiske ting før jeg setter planen på papiret. Forslag til en plan skal stå ferdig før jeg slutter på Kanalkontoret.

Det får være nok kanalfilosofi i denne omgang.

Av konkrete saker siden forrige «Slusegløtt» vil jeg nevne:

1. Produktutvikler ansatt i kanalen

Landskapsarkitekt Trond Endresen er engasjert som produktutvikler i kanalen i ett år fra 1/1 1987. Han har tatt hovedoppgaven sin på landskapsplan for kanalen (ca. 1000 timer), og er kanalentusiast på sin

hals. Han skal jobbe med alle tiltak som har med kanalens utseende, service og trivsel å gjøre. Dvs. at han kommer delvis til å overta mine oppgaver.

2. Reiselivets hus er innviet i Hjellevygga

Det har i ca. 3/4 år vært arbeidet for å skape et «Reiselivets hus» i Skien, der en kunne samle alle organer som har med reiseliv i Skien og på fylkesplanet å gjøre. Det fine, gamle kontorbygget til Skien-Telemarken D/S ble utsett til formålet. Foreløpig er 1. etg. frigjort og pusset opp. Her holder idag til: Telemarkreiser (3-4 ansatte), Larviklines nyetablerte kontor for Telemark (foreløpig 1 ansatt) og Kanalkontoret (3 ansatte). Om ca. ett år er det planer at også Skien Turistkontor skal flytte inn i huset.

Vi på Kanalkontoret er svært fornøyde med flyttingen. Vi er igjen kommet i vårt rette miljø, dvs. ned til kanalen, med utsikt mot Skien sluse og med passasjerbåtenes brygge like utenfor. Nye gjestebrygger ligger også like ved.

Å være i samme hus som Telemarkreiser er også en stor fordel. Telemarkreiser har vært sterkt med i markedsføringen av kanalen, og det er meningen at Telemarkreiser i ennå større grad skal engasjere seg i kanal-markedsføringen når jeg slutter. Telemarkreiser står også for driften av «Victoria», og har booking og markedsføring for begge passasjerbåtene.

3. Kanalveien går framover

Vei langs kanalen vil ha stor betydning for kanalen som turistattraksjon. I denne omgang jobbes det for å få gjennomgangsvei til Kviteseid. Den gamle veikomiteen, med Hallvard Dalen fra Kviteseid og Halvor Øva fra Lunde, har gjort en enorm innsats for veien gjennom mange år. Den nye veien mellom Strengen og Kilen er overtatt som fylkesvei, og det ser nå ut til at veien mellom Kilen og Austerå blir rustet opp og overtatt av fylket. Kostnadsoverslaget er ca. 7 mill. kr. Ferjeleier er støpt ved Austerå og Fjåge-

sund, og ferje er på plass og vil komme i drift til sommeren. Ferje er midlertidig løsning, og Kviteseid kommune med ordfører Skarprud i spissen står på for å få fremskyndet bruprojektet.

4. Ulefoss sluser blir utbedret

Kanalstyret har gjort vedtak om å utbedre sluseveggene på landsida i Ulefoss sluser. Kostnadsoverslaget er ca. 1 mill kr. For sesongen 1987 vil vi kunne tilby båtturene gode forhold i Ulefoss sluser.

5. Utredning om kanalmuseum

Etter initiativ fra Nome Kommune er det satt i gang utredningsarbeid for kanalmuseum. Konsulentfirmaet Devig & Bjørkås, Sandefjord, er engasjert til å stå for arbeidet, og det er etablert ei styringsgruppe med representanter fra fylkeskulturetaten, plan- og næringsetaten, Nome kommune og Tel-Øk. En rammebetingelse for utredningen er at basen for museet skal ligge i Nome kommune.

6. Nye serveringssteder ved kanalen

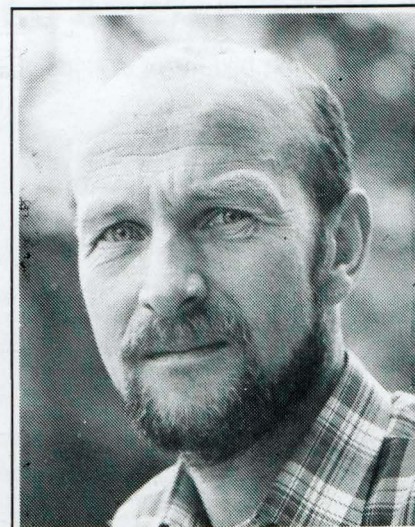
På kanalstyremøtet i september ble det vedtatt å leie ut lokaler på 2 steder for serveringsvirksomhet:

1) Vrangfoss sluser

Her vil Ann Lindalen fra sommeren 1987 drive servering med faste åpningstider på «Slusemesterverandaen». Det nordøstre rommet vil bli innredet som restaurankjøkken. I den beskjedne virksomheten som har vært drevet til nå, har vært vellykket, med svært fornøyde gjester. Jeg tror Vrangfoss, med en skikkelig markedsføring, vil bli et svært populært raste- og spisested for bussgrupper og andre på tur. Her får en både mat, miljø og opplevelser på samme stopp.

2) Lunde sluse

Her har Pernille kafeteria, Lunde v/Ragnhild Haugan og Reidun Brauti, fått leie varehallen for drift av kiosk og servering. Lunde sluse er et knutepunkt i kanaltrafikken, med overgang båt-buss, buss-båt eller båt-båt. Ofte kan det bli en del venting for mange mennesker. Servering og kiosk vil være et godt tilbud for å gjøre ventetida mer behagelig.

Tor Bjørvik slutter på Kanalkontoret 31/12 1986.

Tor skal fra 1/1 1987 begynne i NORTRA hvor han skal jobbe med kultur og turisme.

«Slusegløtt» må takke Tor for alltid positiv hjelp med stoff og andre opplysninger til oss i redaksjonen.

Utsifting på Løveid-slusene

Løveid sluser, har fått en hardt tiltrengt modernisering.

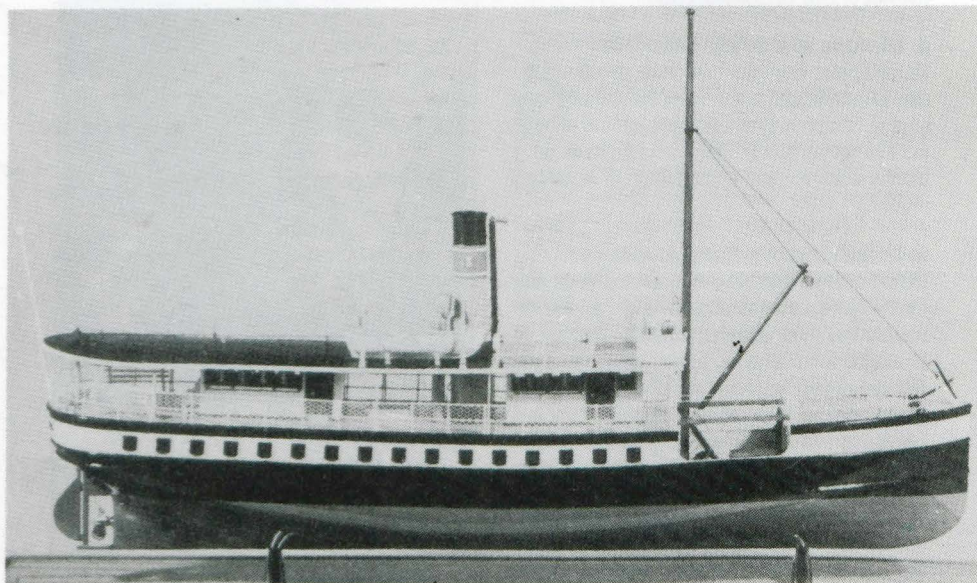
Det som er gjort nå, er at et portpar i tre som har fått har medfart av tidens tann, er byttet ut med porter i stål av den typen som fins ved slusene i Skien.

En gammel vippebru ved Tipp på overkanalen ved Løveid er også skiftet ut.

Turistbåtene på Kanalene i 1986

Teksten under bildene er et skipsregister som viser eierne av båtene fram til idag.

Modell av M/S «Victoria», utført av Thor Hansen, Skien.

M/S «Victoria»

1882: Bygget ved Akers mek. verksted. 142 brt., 96,5 fot lang, 18,0 fot bred, 7,1 fot dyp.
1882: Interessentselskapet tor damskibsfart på Norsjø.
1900: Skien-Telemarkens Dampskibsaktieselskab, Skien.
1953: Ombygget til motorskip.
1957: Lagt opp.
1961: A/S Turist Trafikk, Skien.
1985: Fortsatt i drift.

ÅRSMØTET 1987

blir holdt i uke 10, dag og sted blir bestemt senere.

Styret

M/S «Vildanden»

1941: Bygget ved Kristiansand mek. verksted, Kristiansand S.
80,6 fot lang, 18,4 fot bred, 6,1 fot dyp. 105,94 brt.
1941: Bygget for Tyske Wehrmacht som M/S «Beisfjord».
1946: Det Helgelandske Dampskibsselskap, Sandnessjøen
M/S «Tomma».
1957: Helgeland Trafikkselskap A/S, Sandnessjøen.
1963: Drammen kommune, Drammen M/S «Snap»
19?? Per Fagerlid-Olsen, Svelvik.
1985: Karl Søderholm, Skien. M/S «Vildanden».

M/S «Lastein»

1975: Bygget i Ølve i Hardanger av glassfiberplast. 43,0 fot lang, 17,9 fot bred, 6,40 fot dyp. 42,85 brt.
1975: Harding A/S, Rosendal M/S «Mikkeline».
1985: P/R Bokn Båtservice, Rubbestadneset.
1985: Dalen Båtselskap A/S, Dalen omdøpt «Lastein».

Vedtatt på stiftelsesmøte 27. januar 1982

§ 1

Telemarkkanalenes Venner har til formål:

- å arbeide for fortsatt drift av Telemarkkanalene
- å arbeide for vern av de minnesmerker, natur- og kulturverdier som ligger til vassdraget og er knyttet til driften av kanalene
- å stimulere til øket bruk av kanaler og vassdrag som ledd i næringsvirksomhet og i ferie- og rekreasjonssammenheng.

§ 2

I sitt arbeid søker Telemarkkanalenes Venner samarbeid med andre organisasjoner, institusjoner og enkeltpersoner der dette faller naturlig og ønskelig. Medlemskap er åpent for alle.

Finansiering av foreningens virksomhet skjer ved kontingent¹ fra medlemmene, offentlige og private tilskudd og annen inntektsbringende virksomhet.

§ 3

Styret består av formann og 4 styremedlemmer. Dessuten velges 2 varamenn. Formannen velges for 2 år, de øvrige styremedlemmene for 2 år ad gangen, slik at 2 trer ut hvert år, første gang ved loddtrekning. Varamennene velges hvert år ved valg. Revisor med varamann velges hvert år. Dessuten velges valgkomite på 3 medlemmer med valgperiode på 1 år.

Styret konstituerer seg selv med nestformann, kasserer og sekretær. Styret er beslutningsdyktig når minst 3 medlemmer er tilstede. Det føres protokoll over forhandlingene. Varamennene kan møte på styremøtene, men har bare stemmerett når de trer inn for et styremedlem. Arbeidet med enkeltsaker kan foregå i utvalg som oppnevnes av styret.

§ 4

Årsmøte holdes innen utgangen av februar. Årsmøtet skal:

- Behandle årsmelding og revidert regnskap for kalenderåret.
- Velge formann, øvrige styremedlemmer og varamenn, valgkomite og revisor i samsvar med vedtektenes § 3.
- Fastsette kontingenter.
- Behandle innkomne saker.
- Fastsette arbeidsplan for inneværende år.

Det innkalles til årsmøte med minst 3 ukers varsel. Med innkallelsen skal følge: Årsmelding, regnskap, forslag fra valgkomiteen, innkomne saker og arbeidsplan.

Saker som ønskes behandlet på årsmøtet må være styret i hende innen 15. januar.

Det kan innkalles til ekstraordinært årsmøte når styret eller minst 1/5 av medlemmene forlanger det.

§ 5

Forslag til endringer i eller tillegg til disse vedtekter må sendes styret innen 15. januar. Forslag til vedtektsendring behandles av årsmøtet og må vedtas med minst 2/3 flertall av de fremmøtte.

§ 6

Eventuell oppløsning av Telemarkkanalenes Venner må behandles som forslag til vedtektsendring. Årsmøtet vedtar hvem som skal overta foreningens aktiva og passiva.

M/S «Inland» hjemme igjen

M/S «Inland»s hjemkomst. Fra venstre fylkesordfører Per Svardal, ordfører Ole Moen med den gamle skipsklokka mellom seg og «Victoria»-skipper Johan Rye Holmboe, som har ført «Inland» fra Svolvevør til Ulefoss.

Foto: Karl Otto Tønnesen, TA.

Ulefoss Musikkorps spilte, folk sto tett pakka på brygga og tok i mot «Inland» lørdag 15. november, endelig var «Inland» kommet hjem igjen. Taler ble holdt av ordfører Ole Moen og fylkesordfører Per Svardal, som også er med i komiteen som er nedsatt for å få til en stiftelse som kan sørge for restaureringen av «Inland». Siden 1956 har «Inland» trafikkert norlandskysten som frakteskute og den har hatt flere navn underveis, 1956 «Øksnevaag» og 1975 «Nessvaag». «Inland» ble bygget ved Lindholmen

verft, Gøteborg 1876 og i 1882 ble den kjøpt til «Interessentskapet Inland, Skien».

Arvid Sten Kaasa, Oslo (født og oppvokst på Ulefoss) er initiativtageren som aldri ga opp, selv om det har vært mange skjær underveis, sammen med flere personer fra Ulefoss har de hittil brukt kr. 50.000 til kjøp av båten.

For å få satt «Inland» tilbake i gammel skikkelse regner stiftelsen med at det trengs ca. 4-4,5 mill. kr. og målsettingen er at «Inland» skal inn i trafikk i sesongen 1988.

38058

Leif Sørensen

Mitt barndoms cruise

Eg var på cruise då eg var åtte år.
 Med D/S «Inland» av Skien.
 Turen gjekk frå Kviteseid til Strengen.
 Båten sigla ut Sundkilen og yver Flåvatn og var innom Kilen.
 Båten var stor og hadde 1. og 2. klasse.
 På 1. klasse var det plysmøblar og dukar på bordi.
 Menn med snipp og slips åt middag og drakk øl.
 På 2. klasse var det trebenkar
 og bord som det var skore i med kniv.
 Her sa det menn og drakk kaffe
 og åt brødsriver med egg og ansjos på.
 På millomdekket sto det tett med stutar og kyr.
 Dei dreit på dørken so det skvala
 og noko vart liggjande att på krokete hasar.
 Det var kaptein på D/S «Inland».
 Han heitte Berg og hadde
 uniformsjakke yver ein stor mage.
 Styrmannen heitte Mathisen og var blid.
 Han bar på ei læveske med reim i.
 Han krevde meg for ei krone
 som han putta i veska si.
 Eg lura meg inn i ein trong gang
 og såg maskinrommet.
 Sjefen der var veldig tjukk og alvorleg.
 Fyrbøtaren var mager som ei hjasabikkje
 og mangla tennar i overmunnen.
 Hanm var sveitt og svart
 og hadde ein grå klut rundt halsen.
 Reisa vara i 2 timar.
 Bestefar møtte meg på Strengen brygge.
 Han leidde meg med ei god varm hand.
 Heim til bestemor.

Leif Sørensen

Klippet fra «Telemark Tidende», nr. 12, «Varden» 25. mars 1983.

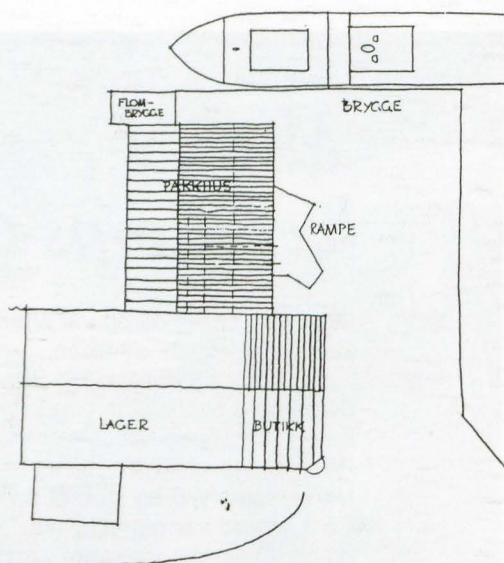

Bandakslis brygge

På sydsiden av Bandak ca. 12 km fra Dalen, er et ganske omfattende anlegg som består av en steinbrygge med ca. 21 m lang anløpsside med et karakteristisk stigningsforhold fra nedre til øvre ende. I tillegg ble det på øvre del i 1930-årene støpt på en 3 m lang og 2 m bred «klatt» for betjening under ekstreme flomforhold.

På brygga ble det i 1909 bygget en åpen varehall i typisk «Kanalstil» røstet mot Bandak, som i 1930 ble tilbygget mot vest og innkledd. Innenfor ligger en større lagerbygning med krambod i østre del. Et stykke nord for bryggeanlegget (ca. 100 m) ligger også en stor lagerbygning som tidligere ble brukt som malmlager for Aamdals Værk. Den store virksomheten i dette gruvesamfunnet i lang tid før og også noen år etter århundreskiftet har skapt grunnlaget for et så stort bryggeanlegg ved Bandakslis. På andre siden av vegen ned til brygga ligger et stort gårdsanlegg som i tidligere tid har vært drevet som pensjonat. Kom man med dampskip fra Skien hit sent på kveld, var det nødvendig å overnatte her og ta hesteskyss neste morgen den relativt lange vegen til Aamdals Værk eller Fyresdal og Vråliosen. Så kunne man også handle med seg varer på stedet.

Brygga ble anlagt ca. 1860 da vegforbindelsen til Moland var ferdig. Den-

ne brygga viste seg etterhvert utilstrekkelig, og den eksisterende brygge ble bygget i 1908-09.

I dag er det ingen virksomhet ved Bandakslis brygge, men både brygga og bygningene er i bra stand, men et generelt, lenge forsømt vedlikehold er nødvendig.

Varehallens originale, flotte stavkonstruksjon er av de best bevarte, og må bevares slik for ettertiden også, med sine innvendige og utvendige ramper, utført i betong omkring 1935.

Ved brygga finnes også en ca. 5 m lang «gangveg» på hjul som den eneste registrerte langs hele vassdraget, og denne bør inntil videre bringes under tak for senere å restaureres. Bandakslis brygge ligger noe skyggefult til, men likevel burde det være mulig å trekke turister til stedet i

fremtiden ved begrenset handel fra kramboden, poststempling etc.

En brygge for båtturister som gjerne vil våkne opp i morgensol bør kunne anlegges, og servicetilbud som vask/toalettforhold bør også påtales i denne forbindelse.

En rehabilitering av Bandakslis brygge, som foreslått, må antakelig skje ved et samarbeid mellom staten v/Olje- og Energidepartementet som eiere, og Tokke kommune hvor anlegget befinner seg.

Litt på siden vil vel det tidligere malmlager tilhørende Aamdals Værk befinne seg, men vi mener at denne bygningen i historisk betydning, og i den fine sammenheng med vakre steinsatte vegforbindelser hører naturlig til helheten.

Fra «Registreringsrapport, bygninger og anlegg, Telemark-kanalene», utarbeidet av Vidar Edvardsen/Jahn Jahnsen. Rapporten er å få kjøpt i fylkets bokhandlere.

Nytt opplag for «Rutebåtene på Telemark-kanalene»

Boka er nå trykket i 4000 eksemplarer. Hensikten med boka har vært å skape et bilde av de forskjellige båtene og det miljøet de skapte fra de første hjuldampere i 1850-årene, den videre utvikling og betydning fram til i dag.

I boka er det bildestoff i form av konstruksjonstegninger og gamle fotografier av fartøyene og livet omkring dem.

I siste del av boka er det en utførlig beskrivelse av de forskjellige fartøyene og hvor de tok veien etter endt arbeidsdag i Telemark.

Rutebåtene på Telemarkkanalene

HUSK at forslag til årsmøtet må være styret i hende innen 15. januar 1987!

TKV's adresse: Postboks 372, 3701 SKIEN

Bandakslí brygge.

Da varer ofte blir liggende uavhentet paa bryggen i længere tid, indskjærpes herved følgende bestemmelser i det ved kgl. resolution av 30. juni 1900 approberte bryggereglement:

§ 3.

Varer maa ikke henligge paa brygge i længere tid end 6 døgn. Overskrides denne frist, fjernes varerne for eierens regning og utleveres ikke, forinden paaløpne utgifter er betalt.

§ 6.

- b. Varer maa ikke uten ekspeditørens samtykke henligge paa pakbod i længere tid end 6 døgn.
- c. For indlægning og opbevaring av varer paa pakbod har vareeieren til ekspeditøren at erlægge følgende avgift:

For hvert kolli av vegt 100 kg. eller derover 10 øre.

For kolli av mindre vegt . . . . . 5 „

Dersom varer — med ekspeditørens samtykke — henligger længere paa pakbod end 6 døgn, betales dobbelt avgift. For sit tilgodehavende er ekspeditøren berettiget til at tilbakeholde varer, indtil betaling sker.

§ 7.

Forøvrig har enhver, der benytter brygge, varehal eller pakbod at rette sig efter tilsynets nærmere bestemmelser.

Skiens kanalkontor, 10. mai 1916.

P. J. Støren.

„Fremskridt"s boktrykkeri, Skien.

Eidsfos slusevokterbolig

Foto: Birger Bergland, Vrangfoss.

er nå ferdig restaurert og skal fra 1987 leies ut på samme betingelser som slusevokterboligen på Vrangfoss.

Pris i høysesong pr. uke kr. 1500,- + sengeklær kr. 50 pr. pers.

Pris i lavsesong pr. uke kr. 1100,- + sengeklær kr. 50 pr. pers.

Pris for weekend høysesong kr. 500,- + sengeklær kr. 50 pr. pers.

Pris for weekend lavsesong kr. 400,- + sengeklær kr. 50 pr. pers.

Henvendelse for utleie, sluseformann Kjell Lindalen, tlf. (035) 84 131.

Vi skal i et senere nr. av «Slusegløtt» komme nærmere inn på Eidsfossområdet og ikke minst utleie av slusevokterboligene.

ETTERLYSNING

Vi etterlyser gamle bilder, tegninger og andre ting som passer i bladet vårt.

Alt materiell blir selvfølgelig returnert.

Nome med kanalbevilgning

Kommunestyret i Nome gikk 7. oktober inn for at kommunen bevilger 30.000 kroner som delfinansiering av utredningsprosjektet om kanalmuseum på Ulefoss.

B

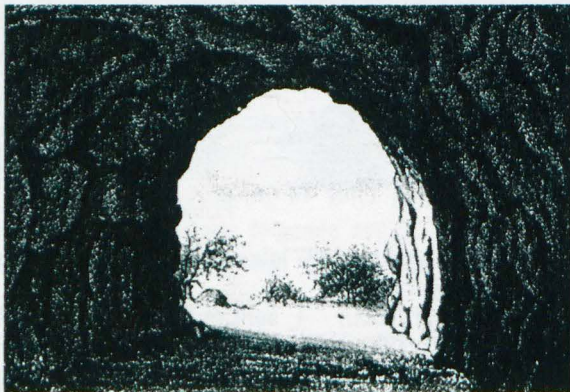
Returadr.:
TKV
Postboks 372
3701 SKIEN

MIKAELSHULEN

er en attraksjon utenom det vanlige! Derfor burde vi arbeide planmessig med saken. *Hva med f.eks. Mikaelshulens Venner?*

Har du tanker om dette, ideer kanskje, eller meninger som kan ha interesse for saken, vil vi gjerne høre fra deg.

Vi blir glade om du tar kontakt med Kjell Dahl på Ulefoss!

MIKAELSHULEN

(eller «St. Mikael's kirke i fjellet») er en fjellhule ca. 30 meter over vannflaten, ca. 20 meter dyp og 4-5 meter høy. Løse fjell har blitt smuldret opp og hulen blitt dannet da stedet lå i nivå med havflaten. Hulen kan senere være utvidet av mennesker. Mikaelshulen ble benyttet til messer i katolsk tid. Den første omtale av hulen gav den danske historikeren Ole Worm i 1643. Han forteller at hulen hadde alter og kirkeutstyr, var prydet med hellige ornamenter og var viet til St. Michael. På toppen av fjellet skal det ha vært en gravplass. Inventaret i hulen skal ha blitt ødelagt av brann noen år før Ole Worm's omtale. En romantisk fortelling om hulen som gjemmede for den katolske pater Sylvester og om den protestantiske presten Povel Ringkiøbing finnes hos dikteren Andreas Munch (1852).